

Reportatge Glòria Farrés

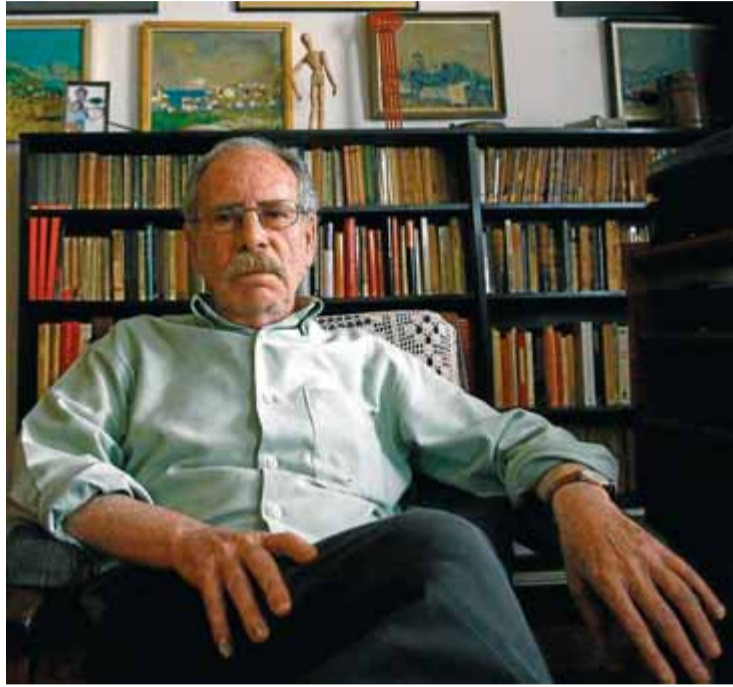
RETRATS

valencians

Xavier Serra (Sueca, 1967) ha publicat a l'Editorial Afers un volum de retrats literaris: *Biografies parcials (II) Nascuts abans de la guerra*. Tot i que és el segon volum de la col·lecció, correspon, per raons cronològiques, a l'inici del recull. Conté sis relats biogràfics de personalitats insignes del País Valencià acompanyats d'un retrat fotogràfic fet per Francesc Vera. Els personatges, com s'indica en el subtítol de l'obra, són nascuts abans de la guerra, i això dona un caràcter particular al retrat, perquè aquests intel·lectuals miren la seva vida amb prou distància per jutjar amb serenor la seva formació i el paper que han tingut a dins de la societat valenciana.

Al Principat, malgrat l'interès que puguem tenir-hi, ignorem substancialment l'evolució de la societat valenciana de les darreres dècades, una evolució molt complexa i plena d'entrebancs. A través d'aquests retrats, i precisament per com Xavier Serra els contextualitza, veiem l'aportació que hi fa cadascun dels personatges biografiats en la construcció de la consciència valenciana moderna. La informació és de primera mà, i l'autor la va canalitzant i contrastant amb una visió general de l'època. Amb una prosa amena i plaent, el discurs circula per un primer pla amb citacions dels personatges i es va endinsant a poc a poc en el rerefons de la realitat valenciana, en els pobles, les escoles, els mestres, les revistes, les llibreries, la universitat, tot el que va configurar l'escenari de formació d'aquests personatges en aquells anys 50 i 60. D'aquesta manera veiem els ingredients amb què es va confegir aquell brou que va permetre l'eclosió intel·lectual dels anys 70.

Els sis autors biografiats tenen diverses professions i ca-

El pintor i activista polític Doró Balaguer JOSEP CUELLAR

El crític literari Josep Iborra és un dels sis retrats OLIVIA MOLET

mins personals particulars: el pintor i polític Doró Balaguer, el capellà Josep Antoni Comes, el crític literari Josep Iborra, l'historiador i col·leccionista d'art Pere Maria Orts, el filòleg Ger-

mà Colón i el geògraf Vicenç Rosselló. En el perfil que en fa l'autor, no només hi ha el valor objectiu de la seva aportació a la cultura, sinó que trobem l'accés a la seva singularitat humana.

El text està farcit d'anècdotes, sovint curioses i divertides, com quan l'historiador Pere Maria Orts es troba Joan Fuster vestit de falangista i davant la seva cara de sorpresa, Fuster aclareix amb sarcasme: "No t'espantes, que la roba va molt cara i aquesta la regalen." Però sobretot, hi trobem reflexions interessants, com quan comenta, de Josep Iborra: "Una literatura, per a tenir un cert punt de recolzament, necessita l'oficialitat i la institucionalització de la llengua, l'escola i la universitat i, també, l'existència d'una crítica. Dins l'extensió i creixent grup fusterià, Josep Iborra fou l'únic que s'ocupà d'aquesta qüestió bàsica: dotar la literatura que anava fent-se d'una perspectiva crítica."

Dins la tradició catalana, el gènere del retrat ha estat força

A la tradició catalana, el gènere del retrat ha estat força conreat

conreat, des de Pla fins a Porcel, passant per Sagarra, Foix i altres, com és propi d'una cultura sustentada per les aportacions individuals. A diferència de l'entrevista, l'empremta de la mirada del narrador esdevé essencial. Cal dir que Xavier Serra ens dibuixa amb claredat i passió el panorama de les lletres valencianes. Sovint només parlem del País Valencià per donar notícies lamentables, per això, cal celebrar les coses bones que ens en arriben. *

'En esta ficción tierna y a la vez macabra, la muerte practica una autopsia a la vida'.
Miguel Catalán.
Crítico literario, Cuadernos del Sur.

[...] Aún sabiendo que ningún poeta ha conseguido plasmar en un papel el hechizo de una mujer guapa a medida que va enfureciendo, busqué en vano palabras con las que definir el halo que germina en sus almas inquebrantables y te llega a través de su delicada piel transformada en vidrio quebradizo; pero al enjugar las lágrimas con los nudillos, dibujó en sus mejillas un lienzo en el que se mezclaron los tonos rosáceos del maquillaje y rojo del pintalabios con los trazos negros que el rímel extendió hacia sus patillas. [...]

EL EFECTO STAR LUX

Juan Ballester

Has viajado en muchas novelas sin moverte del sitio, pero esta vez podrás hacerlo al lugar de El efecto Star Lux que tú elijas. Arola Editors te invita a participar en un concurso literario en el que ganan los lectores. Pregúntale a tu librero o infórmate en la web www.electostarlux.com.